

Fest med Holberg & Struensee

En treenighed af viden, kunst og kultur forvandler Aarhus til et historisk slaraffenland, når Aarhus Universitet og Folkeuniversitetet præsenterer videnfestival med spot på 1700-tallet den 9.-18. marts.

LÆS MERE PÅ
SIDE 4

Foto: Søren Kjeldgaard

Hvad må jeg sige om min arbejdsplads?

I en personalsag på musikvidenskab har en medarbejder og en række medier stillet spørgsmålstejn ved, om der reelt er ytringsfrihed for medarbejderne på Aarhus Universitet. Vi spurgte rektor.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

En professor i musikvidenskab på Aarhus Universitet har ifølge Dagbladet Information fået en påtænkt advarsel fra sit institut på Arts, hvor et af kravene ifølge avisen er, at hun ikke skal "bryde fortroligheden", men gå ind i den faglige dialog i "en urban tone".

Den påtænkte advarsel er blot det foreløbigt sidste skridt i en sag, der blandt andet har afstedkommet utallige læserbreve og

kronikker og en massiv kritik i medierne, fordi universitetet, ifølge musikprofessoren selv, knægter hendes ytringsfrihed. Ledelsen på hendes institut siger derimod, at sagen i stedet handler om arbejdsklima og samarbejde.

Hvad der er op og ned, ved reelt kun dem, der har set sagens akter eller været en flue på væggen til de mange møder og forsøg på mægling. Men sagen rejser et vigtigt spørgsmål for alle medarbejdere på hele universitetet – og det stillede vi rektor Lauritz B. Holm-Nielsen. *Kan jeg kritisere ledelsen eller det*

faglige niveau på Aarhus Universitet uden risiko?

– Jeg vil gerne understrege, at jeg udtaler mig rent principielt og ikke vil gå ind i den konkrete sag, som handler om noget helt andet end frihed til at ytre sig. Alle medarbejdere kan selvfølgelig frit udtrykke det, de vil. Ytringsfrihed er en forudsætning for et universitet, og ingen medarbejdere skal være i tvivl om, at der både er plads til og forventning om, at man bruger den. I min tid som rektor er der mig bekendt heller ingen eksempler på, at aktiv deltagelse i debat

ten har haft negativ indflydelse på en persons karriere.

Er der forskel på, om jeg kritiserer ledelsen eller mine kolleger?

– Egentlig ikke. Men når man kritiserer kolleger, er det vigtigt, at kritikken bliver fremsat med respekt for individet, for faglig mangfoldighed og for det kollegiale fagfællesskab. Det er så afgørende, fordi et godt og konstruktivt kritisk fagfællesskab på universitetet er afgørende for dets udvikling. Det samme hensyn behøver man ikke tage, når man

kritiserer ledelsen. Som leder skal man bekymre sig mindre om sig selv i den sammenhæng og være med til at sikre, at alle frit kan udtrykke sig, og at universitetets og medarbejdernes frihedsrettigheder er uantastede.

Men generelt om kritik vil jeg godt påpege to ting. For det første må man forudse, at det forventes, ikke mindst fra universitetsansatte, at kritikken står på et

>> FORTSÆTTES PÅ SIDE 5

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER

MERE IT-SUPPORT PÅ VEJ

MANGE ANSATTE OG STUDERENDE HAR OPLEVET PROBLEMER MED IT I DEN SENESTE TID. MEN DER ER HJÆLP PÅ VEJ, LOVER VICEDIREKTØREN FOR AU IT.

LÆS MERE > SIDE 3

HAR BOGEN EN FREMTID?

UNIVERS SÆTTER SPOT PÅ BOGEN OG DENS BETYDNING BÅDE FØR OG NU, HVOR E-BØGER, LYDBØGER OG PRINT-ON-DEMAND VÆLTER IND PÅ MARKEDET.

LÆS TEMAET > SIDE 8-9

DANNELSE OG FAGLIGHED

MØD GERMANISTEN OG PSYKIATRIPROFESSOREN DER FRA HVER SIN GENERATION FORHOLDER SIG TIL UNIVERSITETETS SITUATION I DAG.

LÆS MERE > SIDE 6-7

AUSTRALIAN HISTORIAN TO SUCCEED FUKUYAMA

PROFESSOR ALISTAIR THOMSON IS 2012 DISTINGUISHED VISITING PROFESSOR AT AARHUS UNIVERSITY.

READ MORE > PAGE 2

Photo: Lars Kruse

Visit our impressive State and University Library

On 29 February the University International Club is visiting the State and University Library, where hundreds of students and researchers work every day and where the lines of books run for miles all the way from the basement and up into the tall tower. The manager of the library will give a talk on the theme of "Access to global information resources and cultural heritage material" from 3 pm to 5 pm. All you have to do to join in is turn up at the main entrance of the library.

Three AU PhD scholars awarded "EliteForsk" grant

On Thursday 9 February three young researchers from Aarhus University won public acclaim at the annual "EliteForsk" conference. The three PhD scholars are Ian Zerny, Peter Arendorf Bache and Søren Dinesen Østergaard, each of whom received an "EliteForsk" travel grant from the Danish Ministry of Science, Innovation and Higher Education totalling DKK 300,000. The grant will enable the three researchers to take a period of study abroad.

Researcher in life history to succeed Fukuyama in 2012

EVENTS The Australian professor Alistair Thomson has gained international acclaim for turning the stories of ordinary people into an important area of historical research.

Af Bjørg Tulinius

btu@adm.au.dk

When associate professor Michael Böss was asked to nominate a suitable successor to world-famous politologist Francis Fukuyama as a distinguished visiting professor at Aarhus University, he was in no doubt about who it should be.

And even though the name Alistair Thomson might not be as familiar as Fukuyama to the rest of us, the Australian history professor is world famous in history circles, says Michael Böss. More than anyone else in the world, Alistair Thomson has inspired historians to acknowledge oral history and personal memories as important areas of research.

"In the past historians have been pretty sceptical about the value of people's personal memories when it comes to writing history books. Historians have felt that such sources are little more than subjective observations which have no place in truly academic work. But Alistair Thomson's research has shown that oral history and people's memories have a great influence on public

history, as well as having great importance for the identity of peoples and nations," explains Böss.

Memories of the First World War

One example of Thomson's extensive research that Michael Böss underlines is his work on Australian war veterans and their memories.

” Alistair Thomson's research has shown that oral history and people's memories have a great influence on public history, as well as having great importance for the identity of peoples and nations.

Michael Böss,
Associate professor

During the First World War a group of volunteer Australians and New Zealanders fought for the British Army. But at one of the battles things went terribly wrong. Several

thousand of them were killed on Gallipoli Peninsula in Turkey, and the day when the troops landed at Gallipoli is still regarded as the equivalent of D-Day by Australians and New Zealanders.

By adopting a historical approach and studying the oral histories told by war veterans, Alistair Thomson made the unexpected discovery that these stories did not focus much on the actual battles fought at Gallipoli or the traumatic experience of watching your comrades die. Instead, the stories were full of what the troops called "mateship". Alistair Thomson uses this example to show that the veterans both utilised and confirmed the distinctively Australian concept of "mateship", which means sticking together and doing something for your country. So the veterans were not only adding to the public, national history of Australia – they were also drawing on it in their own personal memories.

"Thomson also uses this idea to develop a composure theory. His research into memories from the First World War, the Great Depression and the Holocaust shows that people need to store their

Foto: © Scampix

Alistair Thomson, the new distinguished visiting professor at Aarhus University, has made extensive studies of the oral histories told by war veterans – for example the veterans from the First World War battle at the Gallipoli Peninsula in Turkey.

traumatic memories in a context of peace and reconciliation. And using a national myth like the war veterans did is one way of achieving this," explains Michael Böss.

Memories are inter-disciplinary

But Alistair Thomson is not only interesting for historians. Michael Böss believes that many other fields of study will find his work useful as well. In recent years memories have become a popular field of research for anthropologists, psychologists, cultural researchers and others; and this interest is reflected in this year's inter-disciplinary Match Point Seminar, whose title is "Conflict in Memory: Interpersonal and Intergenerational Remembering

of War, Conflict and Transition". Naturally, Alistair Thomson is one of the keynote speakers. ■

MATCH POINTS SEMINAR 2012

Conflict in Memory: Interpersonal and Intergenerational Remembering of War, Conflict and Transition

10 – 12 May in Aarhus

See keynote speakers and abstracts on matchpoints.au.dk

UNIvers

Udgives af Aarhus Universitet.

Kontrolleret oplag: **12843**
i perioden 1. januar 2011-30. juni 2011

Den nyeste udgave af UNIvers kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 12. marts.
Deadline for indlæg 5. marts kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1448
8000 Aarhus C
T: 8715 0848
E: univers@au.dk
W: www.au.dk/univers
Annoncer: dgmedia@au.dk 7027 1155
Tryk: Hornslet Avistryk
ISSN: 1604-1607

Bjørg Tulinius
Ansv. redaktør
T: 8715 3053
E: btu@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Redaktør
T: 8715 3054
E: ksl@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8715 3018 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8715 3028 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Gunver Lystbæk Vestergård
Journalist
T: 8715 3094
E: glv@adm.au.dk

Peter Nicolaisen
Journalistpraktikant
T: 8715 3058
E: pn@adm.au.dk

Peder Holm-Pedersen
Journalist
T: 8715 1709
E: peho@dpu.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studenterskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

Lasse Emil Frost
Studenterskribent
M: 2567 0547
E: lef@adm.au.dk

Sanne Hyldgaard
Studenterskribent
M: 2462 2860
E: shy@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8715 3042
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotograf
T: 8715 3043
E: jbra@adm.au.dk

Hreinn Gudlaugsson
Grafiker
T: 8715 3101
E: hrg@adm.au.dk

Astrid Friis Reitzel
Grafisk designer
T: 6066 5909
E: afr@adm.au.dk

Katrine Brandt Møller
Grafisk designer
T: 2982 8727
E: kbm@adm.au.dk

Sæt DHL-stafet 2012 i kalenderen

I løbet af de næste uger vil alle ansatte på Aarhus Universitet kunne melde sig til at gå eller løbe med deres kolleger til dette års udgave af DHL-stafetten. I år går og løber universitetet den 16. august i Odense, den 23. august i Aarhus og den 30. august i København, og igen i år vil AU HR arrangere fælles telt, t-shirts og forplejning på dagen. Det er muligt at melde sig til fra den 27. februar og en måned frem.

Postdoc-møde på ST

En gruppe postdocs på Science and Technology arrangerer et stormøde for at diskutere forholdene for postdocs og ikke-videnskabeligt personale på universitetet, og interesserede postdocs fra andre hovedområder er mere end velkomne. Mødet bliver afholdt den 21. februar fra 14.00-16.00 i lokale 1532-116 på Institut for Matematik og man kan læse mere om arrangementet på science.au.dk under kalender.

Debatter med Villy Søvnald

Torsdag d. 15. marts kl. 9.30-11.00 er det muligt at diskutere dansk sikkerhedspolitik med udenrigsminister Villy Søvnald, når han gæster aulaen på Aarhus Universitet. Emnet for debatten er blandt andet, hvordan kan Danmark bidrage til at stabilisere konfliktramte stater og hjælpe til i bekæmpelsen af pirater og terrorisme og samtidig sikre, at vi beskytter menneskerettighederne? Debatmødet arrangeres i et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Udenrigsministeriet og Politiken, og du kan løbende læse mere om arrangementet på Twitter: [#villypaaau](https://twitter.com/villypaaau).

”Selvfølgelig har vi lært noget”

IT Brugere kan forvente mere og hurtigere support i det næste store it-projekt, lover vicedirektør for AU IT, Flemming Bøge.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
kssl@adm.au.dk

Man skal ikke have tændt sin computer ret mange gange på Aarhus Universitet i de sidste måneder, før man er stødt ind i et it-forandringsprojekt.

Og i løbet af vinteren har *UNI*-vers modtaget flere henvendelser fra medarbejdere, der er frustrerede over, at de mange it-projekter ligger oven i hinanden, og at det til tider har været mere end svært at få rettet fejl og mangler hos AU IT. Den irritation forstår Flemming Bøge, som er vicedirektør for AU IT, ganske udmærket.

– Jeg forstår til fulde, at folk er ærgerlige og frustrerede over nogle af de problemer, som de mange projekter har givet. Vi har fået en dyrekøbt erfaring med, at vi ikke skal undervurdere, hvor mange supportsager, der kommer efter en omlægning af et it-system. Vi er i gang med at tilføre supporten flere ressourcer, så vi ikke på

samme måde bliver lagt ned, når vi sætter det næste projekt i gang, siger han.

Presset af ny organisation

Flemming Bøge slår fast, at efterårets anden store udfordring har været at gennemføre de mange it-projekter samtidig med de mange organisatoriske forandringer.

– Du spurgte mig på forhånd, om vi har sat for mange it-projekter i søen på en gang. Og jeg har stillet spørgsmålet videre rundt i min egen organisation. Og herfra er svaret ”helt ærligt, nej”. Det er nødvendigt at gennemføre et telefonprojekt, at få koblet hele universitetet op på et fælles netværk og at få registreret alle vores brugere og ansatte korrekt. Og det er nødvendigt at få en fælles mailsystem og et fælles mailprogram. Men stort set alle vores it-projekter spiller på den ene eller anden måde ind i den faglige reorganisering. Det har betydet, at organisationsændringerne har presset os, og at det har været

Foto: Lars Kruse

Flere ressourcer til support og nye blanketter til indberetning af fejl vil gøre det nemmere at være it-bruger på universitetet i fremtiden.

svært for eksempel at få pålidelige data fra organisationen, fortæller Flemming Bøge.

Klartone prioriteres først

Som et eksempel nævner vicedirektøren noget så simpelt som viderestilling af telefoner.

– Når man ringer til omstillingen og spørger efter en medarbejder, som så ikke tager telefonen, er det helt naturligt at spørge efter en anden i afdelingen. Men hvem det skal være, har været rigtig svært

at få svar på og lægge ind i systemet, siger han.

Flemming Bøge fortæller, at man lige nu prioriterer de halvhundrede ansatte, der ikke ”har en klartone”, som han siger. Enten fordi de ikke har en telefon eller et telefonnummer. Den næstøverste prioritering er at sikre omstillingen de rigtige data. Samtidig opfordrer han alle, der oplever fejl, til fortsat at bruge de fire it-supportcentre for hovedområderne.

– Udover flere ressourcer, har

vi også fået nogle nye blanketter til indberetning af fejl, når for eksempel et telefonnummer står forkert. Det skulle gerne sætte rettelserne mere i system, og sammen med de flere ressourcer betyder det, at vi nok skal nå igennem alle henvendelserne, lover han. ■

DU KAN FINDE KONTAKTOPLYSNINGERNE TIL HOVEDOMRÅDERNES IT-SUPPORTCENTRE PÅ AU.DK/IT

Humanister efterlyser ny mail

IT Det nye fælles mailsystem er lige på trapperne, og de første brugere skifter i starten af marts. Nogle af dem, der venter med allerstørst længsel er forskere og studerende på det gamle Humaniora.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
kssl@adm.au.dk

Egentlig skulle maildelen af FirstClass have været lagt i graven for længe siden. Men på grund af forsinkelser af det nye fælles mailsystem må de ansatte og studerende på det tidligere Humaniora stadig ty til deres gamle it-løsning fra før, de blev sammenbragt med Teologi og DPU.

Det betyder, at et begrænset antal brugere kan tjekke deres mail

på én gang. At mailserveren er godt og grundigt fyldt op, så ansatte og studerende i perioder opfordres til at gemme gamle mails på USB. Og at systemet endda helt lukker ned uden varsel fra tid til anden.

Lotte Philipsen er adjunkt på Arts og bruger også FirstClass hver dag. Hun er mildt sagt ret utilfreds med det ustabile system.

– Jeg er ansat til at forske og undervise, og mailsystemet skal være en støtte for os i vores arbejde og ikke noget, der saboterer arbejdet. For forskerne skaber det tidspilde

og frustrationer, når det ikke virker, og tap’erne, som i forvejen er rigtig hårdt spændt for, bliver i høj grad også ramt hårdt af de hyppige nedbrud, siger hun.

Håber på krisemøde

I de første uger af februar blev pladsproblemerne på FirstClass helt akutte, da det samlede system kun havde få mb plads tilbage til indgående mails. Derfor blev brugerne bedt om at rydde op og gemme andre steder, da mails ellers kunne risikere at

blive tilfældigt slettet. Lotte Philipsen er harm over, at der ikke er bedre styr på it-systemerne på Aarhus Universitet.

– Vi blev opfordret til at gemme vigtige mails på USB-sticks, fordi også den almindelige server var ved at være fyldt op. Det er jo helt vildt, når man tager i betragtning, at vi faktisk har pligt til at gemme vores arbejde – som også er universitetets ejendom – på universitetets server. Når man så får besked på at gemme på USB-sticks, tænker man, at hvis ikke ledelsen sidder i

krisemøde lige nu omkring it, så er der noget galt, siger hun.

Vicedirektør for AU IT Flemming Bøge understreger, at de mest akutte pladsproblemer i FirstClass nu i midten af februar skulle være løst med installationen af en ny harddisk – en øvelse der langt fra er lige så simpel på en FirstClass-server som på en hjemme-pc.

– Men du kan tro, at vi tager det alvorligt, at FirstClass skal køre stabilt helt frem til, at et nyt mailsystem kan tage over. For vi ved alle sammen, at vores daglige mail er vores vigtigste arbejdsredskab overhovedet, og hvis det begynder at knase, er det virkelig et problem. FirstClass har været lidt af en driftsudfordring at holde kørende, men det er selvfølgelig noget, vi skal løse, siger han. ■

En sørøver, en livlæge og en rimsmed

FESTIVAL Folkeuniversitetet og Aarhus Universitet hiver forskerne ud af deres auditorier og ned i byens rum for at sprede de gode historier fra 1700-tallet. Århundredets Festival hedder initiativet, der løber af stablen den 9.-18. marts.

Af **Gunver Lystbæk Vestergård**

glv@adm.au.dk

Se livlægen Struensee blive interviewet af journalist Niels Krause-Kjær i Musikhuset, lær om "løsagtige fruentimmere" på Kvindemuseet eller hvad med speedforedrag i Domkirken?

Med 200 arrangementer fyret af på 10 dage fra den 9.-18. marts får østjyderne muligheden for at berige sig med viden om 1700-tallets finurlige verden milevidt fra skolebænken til Århundredets Festival i Aarhus.

– Forskningsformidling kan være en lige så stor kulturel oplevelse som det at gå til en koncert eller i teatret. Det vil vi gerne vise ved at præsentere forskerne i nye rammer og placere dem side om side med operasangere og skuespillere, fortæller Trine Bang, festivalkoordinatør ved Folkeuniversitetet.

Prorektor: Jeg glæder mig

På Aarhus Universitet er prorektor Søren E. Frandsen begejstret. Han

håber, festivalen vil være med til at brande universitetet som et sted med levende og utraditionel formidling.

– Det er jo et fælleskulturelt arrangement, som har alle de store kulturinstitutioner i Aarhus med. Det betyder, at vores gedigne forskningsformidling får tilsat stor underholdningsværdi, fortæller han og fremhæver universitetets samarbejde med den formidlingsstærke medarrangør Folkeuniversitetet.

– Jeg må sige, at jeg er meget imponeret af professionalismen omkring planlægningen og omfanget af aktiviteterne med de mange involverede aktive, siger Søren E. Frandsen, der personligt glæder sig til Historiske Talkshows i Musikhuset og forskerdebatterne i Stakladen.

Sørøvere til børnene, værtshussang til de voksne

Festivalen byder på noget for en hver smag. De mindste kan for eksempel møde kaptajn "Ding Dong" i Den Gamle By. Som 12-årig blev

han kidnappet af sørøvere, men blev bidt af det og endte med at hærge de caribiske vande i mange år. En sand historie!

Den mere modne del af befolkningen kan blandt andet tage med to af århundredets vittigste hoveder, lyrikeren Ambrosius Stub og den sprutglade rimsmed Johan Hermann Wessel, på værtshus i Thorups Kælder.

Er man af den lidt mere finkulturelle slags, er der også Mozart og Bach på programmet.

– Folkeuniversitetet har i mange år arbejdet med at præsentere forskningen som det, den er, nemlig fyldt med gode historier. Her bliver forskning formidlet på et niveau, så alle uanset alder og uddannelse kan blive grebet af den, siger Trine Bang. ■

LÆS MERE OM FESTIVALEN OG SE PROGRAM PÅ

AARHUNDEDETSFESTIVAL.DK

Foto: Søren Kjeldgaard

En række arrangementer har den seneste tid varmet op til Århundredets Festival. Her gælder det lanceringen af bogen "1700-tallet sort på hvidt" den 30. januar på Aarhus Universitet.

TAG DIN KANDIDATGRAD I KINA – Ansøgningsfrist 1. april

NYE, UNIKKE UDDANNELSER I:

- Innovation Management
- Public Management & Social Development
- Water & Environment
- Neuroscience & Neuroimaging

- Dobbelt kandidatgrad fra dansk og kinesisk universitet
- Internationalt studiemiljø og praktik hos danske virksomheder i Kina.
- Hjælp til bolig, sprogundervisning, visumansøgning etc.

EVENTYRET STARTER I KINA!

Nysgerrig?

Se mere på www.sinodanishcenter.dk

Sino-Danish Center for Education and Research

Redelighed og satire

FORSKERLIV Hvordan forløber en forskers arbejdsdag?

Videnskabshistorikeren, lektor Hanne Andersen fortæller her om en januardag med møder og forberedelser til et nyt semester.

Fortalt til Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

6.15: Vækkeuret ringer.

8.15: Møder på kontoret. Svarer på nogle e-mails inden dagens første møde.

8.48: Af sted gennem parken til møde i instituttets VIP-forretningsudvalg kl. 9.

8.58: Centerets undervisningsansvarlige prøver at få fat i mig om en hastesag, men jeg er på vej ind i elevatoren, så forbindelsen ryger. Han når at sige, at han vil sende en mail.

9.00: Forretningsudvalgsmøde. Det foregår i det bygningskompleks, hvor både studieadministrationen og HR befinder sig, så jeg benytter mig af lejligheden til også at snakke med dem om nogle løbende sager. Jeg sætter pris på at kunne mødes ansigt til ansigt og ikke kun kommunikere elektronisk.

11.00: Går gennem kantinen og køber en bakke salat. Vi har ikke kantine i vores egen bygning.

11.10: Tilbage på kontoret til flere e-mails og opfølgning på diverse administrative sager, herunder forberedelse af vores flytning til marts. Når også at få skrevet en lille hilsen til en af studieområdets medarbejdere, som har været meget hjælpsom i forbindelse med vores undervisningsplanlægning. Man kan mange steder godt mærke, at organisationen for tiden er hårdt presset af hele omstruktureringen: it-omlæggingerne, nye telefonnumre, nye hjemmesider osv. på en gang, så det er vigtigt at huske også at give positive tilbagemeldinger.

12.10: Tager min frokost med op i kaffestuen. Vi har besøg af en lektor emeritus, som for tiden

bor i Nuuk, så vi snakker en del om Grønland. Men også lidt om Australien, da en af vores undervisere netop er vendt hjem derfra, og en ph.d.-studerende og en lektor skal dertil på forskningsophold her i foråret.

12.30: Tilbage til kontoret.

12.33: Vejledningsmøde med en af mine ph.d.-studerende. I mit felt forsker de fleste enkeltvis, men jeg har en gruppe med tre ph.d.-studerende og en postdoc, der arbejder med meget beslægtede emner, og vi arbejder meget sammen om vores forskning. Det er både givende og sjovt.

13.44: Taler med et par undervisere om de mange eksamensopgaver, der skal rettes. De er ved godt mod, selv om det er store bunker, de skal igennem. Jeg skal også have en stak, men den kommer først om et par dage. Får også talt om planer for forårets undervisning.

14.26: Gennemgår dagens punkter i Oracle-kalenderens opgaveliste: forberede forelæsninger til første kursusgang i Nanoteknologiens videnskabsteori, forberede et foredrag om videnskabsteori til et af de andre naturvidenskabelige institutter og få set på noget materiale til et samarbejde med Douglas Allchin fra University of Minnesota, der fra 1. marts skal være gæsteforsker på instituttet. Jeg kan se, at der ikke bliver tid til det hele, så jeg får i første omgang sorteret det materiale, jeg vil bruge til videnskabsteorikurset. Samler det i en mappe, som jeg kan tage med hjem og arbejde med i weekenden.

15.06: Begynder på foredraget og får samlet de cases, der skal være centrale.

15.34: Douglas Allchin er det vigtigt at få skrevet til. Dels skal

vi have aftalt noget praktisk i forhold til hans ankomst, dels skal han have noget materiale til brug for vores kommende samarbejde. Jeg afholder et kursus for naturvidenskabelige ph.d.-studerende i "Scientific Practice", der omfatter de traditionelle emner for kurser i videnskabelig redelighed, men som også inddrager nogle videnskabsteoretiske emner, der kan give et bredere perspektiv. Douglas Allchin er en videnskabs-teoretiker, der bl.a. arbejder med fejl i videnskab, og vi vil sammen udvikle et kort og kompakt ph.d.-kursus, som har fokus på at analysere fejl. Som forberedelse skal jeg sende ham noget samlet materiale om mit kursus i "Scientific Practice", herunder indtryk fra de eksamensopgaver, der lige er afleveret, samt resultatet af kursisternes evaluering, som også vil være vigtig for, hvordan vi sammensætter det næste kursus. Evalueringen er ikke færdig endnu, men jeg går i gang med eksamensopgaverne, så jeg kan få et indtryk af dem.

17.10: Hjemad. Nogle timers fri.

19.26: Har problemer med at få min iPad til at synkronisere med min Oracle-kalender. Går alle indstillinger efter, men kan ikke finde fejlen. Problemerne er kommet, efter jeg har opdateret iPadens software, så jeg må spørge en af kollegerne i morgen, om han har haft tilsvarende problemer.

19.36: Læser nogle flere eksamensopgaver fra "Scientific Practice".

20.07: Går i gang med at forberede næste uges forelæsning.

21.47: Nu kalder hovedet på romanlæsning. På det sidste har jeg moret mig med at læse nogle satiriske universitetsromaner, blandt andre *Straight Man* af Richard Russo. Romanen føl-

Hanne Andersen, som er lektor og centerleder ved Center for Videnskabsstudier, har skrevet dagbog en dag for *UNIVERS*.

ger en konstitueret institutleder på et amerikansk andenrangsuniversitet i en situation, hvor semesteret starter uden der er et budget og med fyringstrusler. Han truer med at dræbe en and i universitetsparkens lille sø hver dag, indtil han får udmeldt et budget. Der er mange gode oneliners i den – og det er efterfølgende svært at gå forbi ænderne i parken uden at smile. Og Helene Uris *De beste blant oss* foregår ved et Institut for Futuristisk Lingvistik og handler om ambition, ærgerrighed og uredelighed. Også her er der mange morsomme beskrivelser af konflikter, politik, og moderne universitets-"management" Min interesse for universitetssatire startede år tilbage, da jeg efter mit ph.d.-forsvar fik Kingsley Amis' *Lucky Jim* af en af bedømmerne med en bemærkning om, at her kunne jeg se, hvad jeg gik ind til, hvis jeg valgte at fortsætte i den akademiske verden. Men nu har jeg haft Jennifer Egans *A Visit*

from the Goon Squad liggende siden oktober, så det er den, jeg går i gang med.

22.30: Så er dagen helt slut. ■

!

HANNE ANDERSEN

Hanne Andersen er lektor og centerleder ved Center for Videnskabsstudier og forsker i videnskabsteori, bl.a. hvordan viden udvikles i interdisciplinære sammenhænge. Hun er leder af forskningsprojektet "Philosophy of Contemporary Science in Practice", der støttes af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation under programmet Kvindelige forskningsledere.

Hun bor i Aarhus, er gift og har ingen børn.

>> FORTSAT FRA **FORSIDEN**

Hvad må jeg sige til min ledelse?

faktuelt korrekt grundlag og at kritikens konklusioner kan debatteres. For det andet skal man selvfølgelig være klar til – uanset om man kritiserer ledelsen eller kolleger – at lytte til deres svar.

Jeg mener også, at det af og til overses, at der med de meget store frihedsgrader vi har på universiteterne også følger ansvar. Ansvar over for os selv som individer, for

vores fag og for de mange ressourcer samfundet betror os. Men alt i alt mener jeg, at den enkelte medarbejder har ubegrænset frihed.

Det har været fremme i flere medier, at medarbejderne oplever en "tavshedskultur" på AU, hvor man ikke tør sige sin kritik. Hvad siger du til det?

– Det har jeg godt lagt mærke

til, men jeg mener, det er ubegrundet. Jeg har utallige gange opfordret til åben og kritisk debat, og jeg deltager gerne selv i den. Jeg har i flere ledende artikler i den tidligere universitetsavis *Campus* og *Augustus*, og i dagspressen gennem årene klart og tydeligt sagt, at jeg opfatter det som mit fornemste job at forsvare den enkeltes frihedsrettigheder. Så sent som til

juletalet forsvarede jeg medarbejdernes ret til at kritisere mig – og jeg har ikke oplevet, at medarbejdere eller studerende har holdt sig tilbage. Og juletalet mandede da også ud i en rigtig spændende diskussion med de nye medarbejderrepræsentanter i bestyrelsen hvor der ikke blev lagt fingre imellem.

Jeg synes også, at jeg i både interne og eksterne medier ser, at

medarbejderne og de studerende ytrer sig om forskellige ting eller for den sags skyld kritiserer ledelsen. Jeg gentager gerne, at sådan skal det være på et universitet. ■

To generationer om dannelse og faglighed

UNIVERSITETSLIV Germanisten Søren R. Fauth og psykiatriprofessoren Raben Rosenberg kommer fra to forskellige generationer på universitetet. Men fra hver sit hjørne er de enige om at beklage den forsvundne dannelse og betone kernefagligheden

Af Helge Hollesen
hho@adm.au.dk

På toppen af den røde seksetagers bygning 1461 i Nobelparken har en yngre forsker og en professor med en lang fortid på universitetet sat hinanden stævne. Søren Fauth – ung, internationalt anerkendt germanist og såkaldt professor med særlige opgaver – har dækket op med kaffe og Bastogne-kiks i det kontor, han for kort tid siden rykkede ind i som følge af de igangværende lokale omroinger på Aarhus Universitet. Fra de halvtomme hylder springer halvanden meter Duden-opslagsværker i øjnene.

Under dem har klinisk professor Raben Rosenberg sat sig til rette i en stol, man kun rejser sig fra med besvær. Han tilhører 68-generationen, er psykiater, dr.med. og videnskabelig leder af Center for Psykiatrisk Grundforskning ved Psykiatrisk Hospital i Aarhus.

Det var Raben Rosenberg, som Søren Fauth pegede på, da *UNIVERS* bad ham finde en samtalepartner fra et andet fakultet til en snak om tilstanden i Akademia set fra to generationers perspektiv.

– Jeg kender ham ikke, men ved han har en ægte humanistisk interesse eller dannelse, om du vil, begrunder 40-årige Søren Fauth

valget af den lægevidenskabelige forsker, der blandt andet har været aktiv i og et år formand for Det Lærde Selskab i Aarhus.

Den forsvundne dannelse

Og netop dannelse eller manglen på samme bliver et tilbagevendende tema i samtalen mellem de to generationer.

Raben Rosenberg: Som jeg ser udviklingen, er vi i læge- og naturvidenskaben blevet meget fagkompetente inden for et snævert område. For eksempel kan man som molekylærbiolog vide en masse teknisk om, hvordan gener undersøges uden nødvendigvis at have en større biologisk forståelse. De håndværksmæssige kompetencer bliver større, men den universitære dannelse, som vi kendte den, forsvinder.

Søren Fauth: På humaniora sker det samme og dog alligevel på en anden måde. Tendensen er at være meget målrettet, fordi vi er underlagt fordringer, der kommer udefra. Af hensyn til karrieren er det vigtigt at levere meget, og selvfølgelig skal vi præstere, men det går ud over den brede tænkning eller måske rettere den kritiske tænkning inden for humaniora.

Raben Rosenberg: Under ungdomsoprøret så vi megen galskab med antipsykiatri osv., men dengang var fagets grundlagsproblemer og etiske problemstillinger tilløbsstykker. Det gælder ikke på

samme måde i dag. Men har man ikke tid til at interessere sig ikke for et fags grundlag og historie, bliver det pauvert og går ud over det akademiske, som vi følte os mere forpligtede på. Jeg synes, en god humanistisk baggrund giver et andet syn på patienten. Derfor er videnskabsteorien også nødvendig for at kunne analysere svagheder i sin erkendelse. Uden den refleksion bliver læger håndværkere.

Tværfaglighed som ideologisk doktrin

Søren Fauth: Jeg er som humanist misundelig på den kernefaglighed, jeg ser inden for naturvidenskaben. På humaniora er der en tendens til, at man spreder sig for meget og ikke værner nok om kernefagligheden. Det kan være mindre problematisk inden for nogle fagligheder, men for sprog har det voldsomme konsekvenser, at 50 ECTS points nu er reserveret til tværgående faglighed løsrevet fra kernefagligheden. Og skal vi som humanister dokumentere innovation og nytænkning, har man inden for de sidste år set en beklagelig tendens til, at vi så gør os til hjælpedisciplin for naturvidenskaben. Bevillingsgiverne og først og fremmest Danmarks Grundforskningsfond, har bidraget til det humanistiske selvhad. Den strategiske tænkning er af og til grotesk. Lingvister skal være neurolingvister, og litterater skal måle hjerneaktivitet under

læsning af et skønlitterært værk. Hvorfor kan vi dog ikke på linje med naturvidenskaben få grundforskningsbevillinger til vores kernefaglige ydelser.

Raben Rosenberg: Det er også farligt, hvis man i den grad går efter det tværfaglige, når vi har begrænsede resurser. Er det nu så sandsynligt, at antropologer kan bidrage til at bekæmpe cancer? Næppe, men man lader sig fange af ordene. Det skal være tværdisciplinært, og her bestemmer management lidt for meget. Jeg tror, man overvurderer betydningen af struktur og organisering.

”Jeg oplever, der er plads til debat på universitetet, men det ligger i tiden, at folk er blevet mere forsigtige og bange for at sige noget.”

Raben Rosenberg,
Klinisk professor

Søren Fauth: Store enheder kan nu også være frugtbare. Jeg har et fremragende samarbejde med folk fra flere discipliner, som jeg lærte

at kende, fordi jeg var på et relativt stort institut, der nu er fem gange større. Men man skal passe på ikke at gøre tværfaglighed til en ideologisk doktrin. Tvungen tværfaglighed giver absolut ingen mening. Og ud fra et nytteargument giver kun kernefaglighed mening, for det er den viden, vi kan bygge vores samfund på. Og viden er konkrete færdigheder, ikke luft. Men inden for mit fag ophæver man i stigende grad færdighedsviden og erstatter den med metaviden, der ikke er forankret i vores konkrete virkelighed. Argumentet er, at det er, hvad de studerende vil have. Det er et meget nemt argument, for ingen har sandheden om det. Det eneste, jeg oplever, er tværtimod, at de studerende meget gerne vil have det, jeg har at tilbyde dem: indsigt i tysk sprog, kultur, litteratur og åndshistorie.

Snakkeviden og terperi

Raben Rosenberg: Nu hvor vi taler om de studerende: Jeg har haft fire børn i gymnasiet, som undrede sig over, at jeg kunne hjælpe dem med matematik, kemi og fysik. De grinede, når jeg sagde, det var fordi, jeg gik i den sorte skole. Mærker du noget til, om de studerende i dag kommer på universitetet med et dårligere uddannelsesniveau, eller om det for nogen er et problem at skulle gå mere i dybden med stoffet på universitetet?

Søren Fauth: Jeg tror det bedste om de næste generationer. De vil, og de kan. Og tør man

fortælle dem, at her er en masse, I ikke ved, som er vigtigt af de og de grunde og betyder meget for mig, så bliver alle interesserede.

Raben Rosenberg: Trods min skepsis over gymnasiet, så har jeg heller ikke noget negativt at sige. De studerende ender jo med at blive både dygtige og fornuftige, men der er mange færdigheder, de ikke har. Men jeg er ikke bekymret. De skal vurderes på deres faglighed, og den er der ikke noget i vejen med. Jeg er mere bekymret for bredden. Man skal passe på, at man ikke kun er dygtig inden for et lille område og ikke har forståelse for eksempel for de brede biologiske og etiske aspekter.

Søren Fauth: Problemet er, at de studerende kommer ud af gymnasiet med en fuldstændig diffus snakkeviden uden konkrete færdigheder. Og bygger vi det her videnssamfund på abstrakt konfus viden, bliver vi kørt midt over af de samfund, som bygger deres indlæring på det stik modsatte. Vi skal have det bedste fra den skandinaviske reformskole og genindføre noget fra den sorte skole eller indlæringskolen, som jeg hellere vil kalde den. Den har de stadig i Tyskland, hvor de studerende har en helt anden paratviden end mange danske studerende, og hvor man stadig tør stille krav til de næste generationer.

Forskning og strategier

Raben Rosenberg: Da forskerne styrede universitetet, gik det måske dårligere, men risikoen er, at nutidens managementfolk skaber strukturer uden at vide meget om, hvad de gør. I hvert fald for

grundforskningen er det farligt. Politisk efterlyses mere målrettet forskning. Men nogle af de store medicinske opdagelser er altså grundvidenskabelige, og der kan man ikke forudsige, hvad investeringerne vil give. Derfor bliver dele af den strategiske forskning

” Jeg ville ikke bytte denne eksistens for noget, men derfor er man som kritisk intellektuel nødt til at pege på, at der kan være farlige tendenser.

Søren R Fauth,
MSO-professor

også for kortsynet og dermed banal. Og megen forskning bliver nedprioriteret, fordi forskning er politisk styret.

Søren Fauth: Indtil nu har jeg undladt at tænke strategisk i mine ansøgninger, fordi en indædt stædighed har tilsagt mig at gå efter det, som jeg vil vide mere om og finder vigtigt at undersøge. Men jeg kan mærke, at jeg kan blive helt desperat ved tanken om, at jeg ikke får en ny bevilling. Jeg arbejder også ekstremt målorienteret og tænker over, hvordan de artikler, jeg arbejder på, kan binde sammen til en bog. Jeg tænker ikke omvendt, at nu vil jeg skrive en bog, og det bruger jeg fem år

på. Det behøver ikke at være dårligt, for så presser man også sig selv mere, og det skal man. Alligevel er det forkert, for vi er her ikke for at tænke strategisk. De store europæiske åndsfolk efterlod sig ikke tusinder af peer-reviewartikler i tidsskrifter, men monografier på stribe. Det er dem, der efterlader sig blivende spor.

En privilegeret eksistens

Søren Fauth: Men nu er vi så kritiske. Der er jo også meget godt ved at være ansat på et universitet.

Raben Rosenberg: Ja, det er en gave. At være del af et miljø, der omfatter uddannelse, det historiske, det faglige og formidlingen, er en privilegeret ansættelse. Jeg har også meget fornøjelse af at undervise på Folkeuniversitetet. Og i dag er miljøet meget mere levende og dynamisk end i 70'erne. Dengang kunne du jo komme ind på et institut og tro, du var landet i en arkæologisk udgravning. Alt stod stille.

Søren Fauth: Det er, som du siger, et enormt privilegium, som jeg dagligt glæder mig over. Jeg underviser i noget, jeg brænder for, kan forske og har det som blommen i et æg. Jeg ville ikke bytte denne eksistens for noget, men derfor er man som kritisk intellektuel nødt til at pege på, at der kan være farlige tendenser. Som en kollega sagde, burde vi jo stå på Ndr. Ringgade hele tiden og protestere for eksempel over den udvandede kernefaglighed. Alle taler om det på gangene, men får ikke sagt fra.

Raben Rosenberg: Spørgsmålet er så, hvor kritisk tør man være? Jeg oplever, der er plads til debat på universitetet, men

KAN ANTROPOLOGIEN BRINGE OS TÆTTERE PÅ EN KUR MOD KRÆFT?

Professor Raben Rosenberg ser sommerens AU-kampagne for Fremtidens Aarhus Universitet som et eksempel på misforstået tværfaglighed.

- Er det nu så sandsynligt, at antropologer kan bidrage til at bekæmpe cancer? Næppe, men man lader sig fange af ordene, siger han. Univers har tidligere stillet en antropolog og en kræftforsker det samme spørgsmål.

Læs, hvad de svarede på au.dk/kuren-mod-kræft

det ligger i tiden, at folk er blevet mere forsigtige og bange for at sige noget. Inden for lægeverdenen har der været flere eksempler på, at kritik blev stoppet. Men hvis kritikken forsvinder, mister man noget karakteristisk for universiteterne, hvor intern kritik er en vigtig del af et akademisk miljø.

Søren Fauth: Man skal virkelig lytte og handle efter det, der kommer nedfra og ikke bare sende sager til høring og så overhøre svarene. Eller sende et

forslag om sammenlægning af biblioteker i høring, efter man er begyndt at køre bøgerne væk. Det er helt uhørt og skaber en utrolig mistillid. De bøger skal tilbage. Det dur ikke med et slogan som "brugere frem for bøger". Brugere af hvad, *bitte schön*? Af bøger selvfølgelig. Jeg gad nok vide, hvad naturvidenskabsfolk ville gøre, hvis man fjernede halvdelen af deres laboratorier. ■

Kære Bog, du skal nok overleve!

Tema:

E-bøger, lyd-bøger og "print-on-demand". Digitaliseringen banker for alvor på i bogbranchen. Men papirudgaven er ikke dømt ude, tværtimod, den vil blot få en ny funktion, mener medieforsker.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

manda Hocking er en lille, buttet pige med lilla hår fra Minnesota, USA. For få år siden arbejdede hun som handi-caphjælper og skrev fantasyromaner i sin fritid. Romaner, som intet forlag gad udgive. Så Amanda tog sagen i egen hånd og udgav selv en af sine romaner som e-bog til en pris af 5 kr. Romanen spredte sig på nettet, og i dag har Amanda Hocking solgt over 1 million bøger og ligger i toppen på de amerikanske bestsellerlister.

Historien er et eksempel på det opbrud i bogbranchen, som digitaliseringen medfører – særligt i de engelsktalende lande. Ifølge medieforsker Niels Brügger vil vi i fremtiden se endnu flere e-bøger, lyd-bøger og "print-on-demand", hvor kunderne med et klik på nettet selv beslutter, hvilke bøger der skal trykkes.

Men den stigende digitalisering betyder ifølge medieforskeren ikke nødvendigvis, at der vil udkomme færre traditionelle, trykte bøger. I hvert fald ikke i den nærmeste fremtid.

– Folk har en tendens til at købe flere medier, hvis der er flere medier. Vi smider ikke et medie ud, bare fordi der kommer et andet

medie – så tager vi bare det nye medie også, siger han.

Niels Brügger forudser dog, at den trykte bog på længere sigt vil få en anden funktion, end den har i dag.

– E-bogen oplever en eksplosiv vækst. Det vil nok betyde, at den daglige brug af bøger, "brugs-bogen", på et tidspunkt flytter over i det elektroniske, mens den trykte bog bliver et "high-end"-produkt, som man køber, når man virkelig vil forkæle sig selv. Lidt i stil med den renaissance vinylpladen har fået blandt musikelskere, siger Niels Brügger.

Medievaner bider sig fast

Selvom e-bogen oplever stor fremgang, særligt i USA, er der stadig mange mennesker, der ikke har lyst til at udskifte bogreolen med e-readeren. Ifølge Niels Brügger er det i høj grad en vanesag.

– Stort set al vores mediebrug er baseret på vaner. Hver gang du introducerer et nyt medie, beder du grundlæggende folk om at ændre deres vaner. Det er folk som regel ikke særlig tilbøjelige til lige med det samme, siger han.

Hvis folk skal ændre vaner, skal der virkelig være noget at komme efter. Og e-bogen har ifølge Niels Brügger flere fordele.

– Hvis man skal ud at rejse, behøver man ikke slæbe fem tykke bøger med i kufferten. Man kan nøjes med sin e-bogslæser, hvor man kan have hele sit bibliotek.

Derudover er det en stor fordel, at man kan søge digitalt i e-bogen, siger han.

Men hvad med fornemmelsen af at sidde med en fysisk bog i hænderne? Duft papiret, lave æselører og efter endt læsning stille den op på reolen, hvor den kan stå og pynte sammen med de andre favoritter?

Ifølge Niels Brügger kan man have et "forhold" til den fysiske bog, som man ikke har til e-bogen. Han mener dog ikke, der vil gå mere end et par generationer, før de mennesker, der for enhver pris foretrækker den trykte bog, er væk. Vores børn og børnebørn vil vokse op med et andet forhold til skærme og bøger, end vi har.

Revolution?

Ikke i bogbranchen

På Langelandsgade i Aarhus, langt fra e-bogens sejrsgang i USA, ligger Aarhus Universitetsforlag. Forlagschef Carsten Fenger-Grøndahl spejder langt efter e-bøgernes sejrsmarch. Alle forlagets trykte bøger udkommer også som e-bøger, men generelt oplever Carsten Fenger-Grøndahl en manglende betalingsvilje, når det gælder det digitale.

– Jeg tror, vi oplever det samme som aviserne, nemlig at der er kolossal trafik på deres hjemmesider, men at det ikke er lykkedes at finde en forretningsmodel, hvor man kan få penge ind for andet end at sælge annoncer. Folk er ikke særlig tilbøjelige til at betale for

digitalt materiale, siger Carsten Fenger-Grøndahl og tilføjer, at forlagets e-bøger har stor succes på bibliotekerne, hvor man netop kan låne dem gratis.

– Det er lidt abstrakt for os at tænke på digitaliseringen som en revolution, for vi oplever den faktisk ikke. De studerende, der starter på universitetet nu, er vant til at læse alt på skærmen, og de skal naturligvis have viden fra os i den digitale form, de efterspørger. Forskningsbibliotekerne verden over er også ved at blive rent

digitale. Men samtidig med alt det sælger vi flere papirbøger end nogensinde før, siger han.

Bogen har klaret sig i næsten 2000 år, så bits og bytes skal den nok overleve. Amanda Hocking har i øvrigt underskrevet en kontrakt med et traditionelt forlag. Alle hendes e-bøger forventes at udkomme i papirformat i 2012. ☺

E-bog

En e-bog er i princippet blot en dokumentfil, men er ikke formateret til et bestemt papirformat og kan dermed dynamisk formateres til den enkelte e-bogslæses orientering, skærmstørrelse og skærmopløsning. E-bogen kan især læses på en dedikeret e-bogslæser, men kan også læses på computer, PDA og andre håndholdte enheder som for eksempel smartphones.

Den gutenbergske medierevolution

Bogens europæiske historie har egentlig kun tre kapitler: fra ruller til sider, fra pergament til papir og fra håndskrift til tryk. Og så er der ikke sket noget med den af betydning siden 1455.

Af Gunver Lystbæk Vestergård

glv@adm.au.dk

år 1400. Bøger er lige så kostbare som biler i dag. Kopier produceres i hånden med fejl og omskrivninger til følge, og studerende må sætte deres lid til

klæbehjernen, for den ægte vareser de sjældent.

År 1500. Bøger er blevet 100 gange billigere. 1.000 trykkerier i Europa har trykt otte millioner bøger på 50 år. En studerende kan nu købe flere bøger i sin studietid, end en professor før kunne i hele sit liv.

Mærkeåret er 1455, og med en vis frækhed kan man hævde, at her bliver kimen lagt til Reformatio-

nen, den videnskabelige revolution og Oplysningstiden. Men bogens historie går tilbage til Romerriget.

Kapitel 1: Fra ruller til sider

Omkring år 0 begynder romerne at eksperimentere med en afløser for bogrullerne – et skriftmedie med tekst på begge sider af flere ark sat sammen i ryggen. Det er også her, et mangeårigt parløb mellem

bogen og kristendommen indledes, forklarer lektor i videnskabshistorie Keld Nielsen.

– Bøger var dominerende i stedet for ruller fra omkring år 300, og den nye kristne kirke var ikke sen til at indse effektiviteten af dem. Historisk og kulturelt kom religion og bøger derfor til at høre sammen på en måde, som ikke er set i andre kulturer.

Han mener, at kirken var med

til at skabe et marked for bøger, som bogtrykkerkunsten senere udnytter. Det var der ikke i Kina og Arabien, og det er en af forklaringerne på, at de to kulturer trods remedier som blæk, papir og løse typer til rådighed ikke kom først med den moderne bog.

Kapitel 2 er nem. Pergament lavet af dyrehud skiftes ud med papir i løbet af middelalderen.

Bogen

Læs dig til dannelse

Luther var den første, der indså bogens betydning for dannelsen. Hans lille katekismus blev grundstenen i den kristne opdragelse, og indtil for et par generationer siden var den læst og kendt af alle i hele Skandinavien. I dag har vi ikke på samme måde én bog, der rummer vores idealer for dannelsen. Men læsning er stadig den helt essentielle vej.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

unken fra Wittenberg var en meget forudseende mand. Den senere præst og

professor i teologi Martin Luther indså nemlig, hvor stærkt et medie Gutenbergs bogtrykkerkunst havde frembragt. Med bogen kunne masserne nu nås og påvirkes, og Luthers lille katekismus var derfor et tilsyneladende fredeligt men træfsikkert våben i hans kamp for at fjerne autoriteten fra paven.

I 1537 blev tyskerens lille katekismus oversat til dansk, og indtil for bare et par generationer siden var det en bog, som alle i hele Nordeuropa havde måttet bøje nakken over. Det er derfor den bog, der, med professor i pædagogik Ove Korsgaards ord, har haft den allerstørste betydning for dannelsen i vores del af verden.

Fra kristne til nationale dyder

– Før vi fik almueskolen herhjemme, var det kirken, der påtog sig opgaven med at lære folk at læse. Men det skete jo ikke ud fra et fromt ønske om at hjælpe analfa-

beterne. Kirken var meget bevidst om, at bogen var vejen til opdragelse af folket i den kristne tro, så de blev lydige og tjenstvillige undersåtter, forklarer Ove Korsgaard.

Tidligere troede man ikke, at den almindelige befolkning kunne læse, før det blev lovpligtigt med skolegang, men både svenske og danske undersøgelser har vist, at

stadig set som et middel til den rette dannelse, som i begyndelsen af 1800-tallet var præget af oplysningstidens idealer om en mangesidet eller encyklopædisk form for viden og en livsførelse præget af borgerdyd.

– Der sker et afgørende skred med det syn på dannelse i slutningen af 1800-tallet. På det

derfor et selvstændigt fag, der hedder dansk. Og samtidig bliver ordet almueskole skiftet ud med begrebet folkeskole, fortæller Ove Korsgaard.

Dansk bliver herefter opfattet som skolens vigtigste fag, vigtigere end religion. Og for poderne i både den stråtekte og i gymnasieskolen stod der Falkenstjerne på den fælles læsebog, hvor de obligatoriske dannelsesstekster især var et udvalg af dansk litteratur – med Oehenschlägers digt *Guldhornene* som den centrale dannelsesstekst.

Ønske om kanon i borgerdyd

Ideen om en fælles litterær kanon for dannelse begynder så småt at smuldre i løbet af 1970'erne. I 1975 indføres det såkaldte "udvidede tekstbegreb" i folkeskolen, og den samlende bog i dansk litteratur bliver afløst af blandt andet løsrevne fotokopier, reklameeksemplere og tekster fra triviallitteraturen.

– Det sker som et oprør mod det, man kaldte "Falkenstjernetyranniet" i både folkeskolen og på

gymnasierne. Og opgøret indgik selvfølgelig i de livs- og samfundsreformer, som ungdomsoprøret for alvor igangsatte, forklarer Ove Korsgaard.

Siden er samfundet blevet endnu mere varieret med flere forskellige kulturer, religioner og etniciteter, og det kalder ifølge Ove Korsgaard på en fælles dannelsesreference i folkeskolen.

Han er udmærket klar over, at man ikke kan samle alle tekster i en og samme bog. Men han er overbevist om, at læsning stadig er en vigtig vej til dannelse.

– Jeg mener, der er et behov for et dannelsesideal, som løfter sig over alle de forskelligheder, der er i samfundet i dag. Noget der samler os. Og jeg synes, skolen svigter sin dannelsesdimension ved ikke at have det. I dag kan det fag selvfølgelig ikke primært være en dansk litterær kanon; derfor er jeg fortaler for, at skolen indfører et fag i medborgerskab. At være medborger overskrider både kultur, etnicitet og religion – og det kunne være et fælles dannelsesideal, siger Ove Korsgaard. ☺

”Man skal passe på, når man siger, at bogen ikke har den samme centrale status i dag som tidligere. For selve det at læse er nok endnu vigtigere i dag, end det nogensinde har været før.

Ove Korsgaard,
professor i pædagogik

en betragtelig del af befolkningen faktisk lærte at læse op igennem 1600- og 1700-tallet. Netop i kraft af kirken.

I 1814 overtog skolen så opgaven, og læsning blev et helt centralt fag i almueskolen. Det blev dog

tidspunkt er vi som nation stadig rystede oven på nederlaget til tyskerne i 1864, hvor vi mistede Slesvig og Holsten. Det er her, det store nationale dannelsesprojekt sætter ind, og i skolen får eleverne

en mangesidet bog, forklarer Keld Nielsen.

Og så raser trykkefeberen ellers over Europa. Snart udgives bibles og andre bøger også på lokale sprog som tysk, og de lærde mister monopollet på at fortolke de gamle latinske skrifter.

Det europæiske borgerskab bladrer løs, og snart bringer det autoriteter til fald – først den katolske kirke, så det geocentriske verdensbillede og så enevælden. ☺

Kapitel 3:

Fra håndskrift til tryk

Kapitel 3 handler om den tyske guldsmed Johann Gutenberg, der i 1455 udgiver Gutenbergbiblen på tryk, med løse typer og på 1.282 sider. Bogtrykkerkunsten er født, selv om Gutenberg blot forfinede en række eksisterende opfindelser, men det tog ham også 15 år.

– Gutenbergs revolution bestod i, at han forbedrede processen over hele linjen på én gang. Han fremstillede en speciel god metallegering til typerne, en bedre blæk og en simplere trykkemaskine. Så biblen fra 1455 er et resultat af en innovation, der viser, at man med bogtryk kan håndtere en kompleks opgave som at trykke

Verdenshistoriens mest berømte guldsmed. Tyske Johann Gutenberg (ca. 1400-1468). Men hans liv er et tragisk eksempel på, hvordan berømmelse og rigdom ikke følges ad. Efter at have revolutioneret bogtrykkerkunsten gik han konkurs i 1455 og måtte afstå sit trykkeri til partneren Johann Fust. Han forlod trykkerbranchen og levede de sidste år af en sparsom pension fra ærkebispens i Mainz.

DEBAT

Har du et synspunkt eller en kommentar, så bland dig i debatten. Send en mail til univers@au.dk eller ring på 6020 2708. Se deadlines for debatindlæg på au.dk/univers/deadline

Åbent brev til ledelsen på Arts

Flytninger

Af Bo Jensen, Elizabeth Fonsmark og Jens Nicolai Gräs, på vegne af "Bevar Tåsingevej 3"

Den 17. november 2011 forsvandt ethvert håb om universitetsdemokrati på Aarhus Universitet. Foran hundredvis af chokerede og målløse studerende og ansatte annoncerede dekan Mette Thunø det utænkelige: Uden medinddragelse og forvarsel havde universitetsledelsen besluttet at fjerne fagene religionsvidenskab, teologi og arabisk- og islamstudier fra Tåsingevej 3, der i ti år havde dannet rammerne for et levende vidensfællesskab med bibliotek, kantine, undervisning og vejledning, forskning og foreningsliv på et og samme sted.

Som et neg, der samler kornstråene, samler Tåsingevejbygningerne alle de ovenstående ting, der udgør Nordens største center for religionsforskning. Ledelsen på Aarhus Universitet vil løse knuden og lade kornstråene falde ud over den lille kornsilo, der kaldes Nobelparken – Artsfakultetets nye bygninger.

Flytningen af Tåsingevejbygningerne er blot det seneste eksempel på den enstrengede ledelse

ses udskejelser på Aarhus Universitet. Det gennemses af en enstrengt ledelseskultur, der har glemt, at de er her i kraft af de studerende og ansatte, og ikke omvendt. Det grundlæggende spørgsmål må være: Hvilken universitetskultur skal ligge til grund for Aarhus Universitet?

Efter det skæbnsvangre novembermøde er der indtruffet en hidtil ukendt følelse blandt de studerende og ansatte: en følelse af afmagt. Der er ingen at appellere til og ingen steder at gå hen. Enhver reel indflydelse på deres egen hverdag er blevet dem frataget og overdraget til en ledelse, som tilsyneladende ikke kan forvalte sit ansvar.

I stedet er de blevet henvist til at indrette deres forsknings- og studiemiljøer inden for uoverskuelige rammer, der er dem påtvunget. De må finde sig i, at deres biblioteker nedlægges, at deres bøger sendes i eksil i depoter, og at deres oprigtige bekymringer og indsigelser om tab af identitet og faglighed affejes som ligegyldigheder og vås.

Kort sagt er de studerende og ansatte på Aarhus Universitet blevet umyndiggjorte af en ledelse, som ikke formår at løfte det ansvar, som den har frataget dem.

Denne udvikling vil vi ikke acceptere. Vi kræver, at både de studerende og ansatte bliver hørt, og vi forlanger, at den nuværende ledelseskultur, som umyndiggør og negligerer alle på universitetet, hører op. Vi vil have universitetsdemokratiet genindført på Aarhus Universitet! Genindføres universitetsdemokratiet, vil apatien blandt studenterbefolkningen og tavshedens tyranni, som hersker blandt de ansatte, forsvinde. Tilbydes de studerende reel indflydelse, vil de også vokse med ansvaret. Vi er ikke dovne eller uduelige. Vi uddanner os for at tage ansvar og aktiv del i det danske samfund, og vi forventer derfor også at have direkte indflydelse på hverdagen på det sted, som skal forberede os på livet.

Med dette brev kræver vi, at Nordens største fagmiljø inden for religionsforskning ikke ødelægges. Flytningen vil både betyde ødelæggelsen af et unikt fagmiljø, med biblioteket som sin kerne, der ikke kan genskabes inden for de nye rammer i Nobelparken. Ydermere vil flytningen af Tåsingevejbygningerne betyde yderligere forringelse for de eksisterende Nobelfag, som allerede nu oplever problemer med at få hverdagen til at hænge sammen. Flytningen gavner ingen, og skal derfor stoppes. ■

Initiativet "Bevar Tåsingevej 3" og dette åbne brev har støtte fra:

Studenterrådet ved Aarhus Universitet
Artsrådet

Fagudvalgene ved:

- Teologi
- Religionsvidenskab
- Idehistorie
- Filosofi
- Historie
- Antropologi
- De Studerendes Råd ved DPU
- De Klassiske Fag
- Forhistorisk Arkæologi
- Middelalder- og renaissancearkæologi

Kan man bevare studiemiljøet fra det gamle Teologi, selvom man flytter til Nobelparken? Det diskuterer studerende fra Arts med dekan Mette Thunø.

Arkivfoto: Jesper Raas

Svar

Af dekan Mette Thunø, Arts

Det har ikke været en let beslutning at flytte Tåsingevejbygningerne til Nobelparken, og jeg har stor forståelse for, at de studerende er bekymrede for deres studiemiljø. Det er lykkedes at opbygge et godt miljø i bygningerne på Tåsingevej, og det tjener både studerende og medarbejdere til ære.

Men af og til er man som ledelse nødt til at træffe beslutninger, som tilgodeser helheden, selvom alle ikke er helt enige i dem. Ganske enkelt fordi beslutningerne er nødvendige. Ikke mindst handler det om økonomi: Faktum er, at uddannelserne på

de danske universiteter er underfinansierede. I forvejen overfører vi faktisk hvert år forskningsmidler til uddannelserne for at få enderne til at nå sammen. Og de fire millioner, som vi årligt sparer ved at samle de teologiske og religionsvidenskabelige fag i Nobelparken, vil have stor betydning for undervisningsudbuddet. Især med henblik på det øgede antal studerende, som vi i de kommende år skal sikre gode uddannelser.

Men der er også vægtige faglige grunde til beslutningen om at placere fagene i Nobelparken. Med flytningen vil vi klart markere Nobelparkens status som omdrejningspunkt for Institut for Kultur og Samfund. Der bliver fortsat undervisningsaktiviteter på Tåsingevej, men Nobelparken bliver stedet, hvor studerende fra forskellige fagmiljøer mødes, og hvor vi begynder at skabe en identitet omkring det endnu unge institut. Og det er vigtigt at understrege, at kompetencerne fra det tidligere teologiske fakultet stadig vil være knyttet tæt sammen – nu blot som en del af et større miljø, hvor andre fagområder også spiller med.

Hvis vi lod placeringen af fagmiljøerne forblive som nu, ville det altså ikke alene betyde en udgift på fire mio. kr. om året – det ville også være sværere at skabe en ny og stærk ramme om fagene i det nye institut. For nu at se fremad: Der er etableret en række brugergrupper, hvor studerende og

medarbejdere er med til at sikre, at det nye institut bliver et levende miljø for faglige og sociale aktiviteter. Desuden har jeg en løbende dialog med de studerendes organisationer om de spørgsmål, som optager dem; herunder flytningen.

At studenterbefolkningen skulle være apatisk og medarbejderne tavse, er i øvrigt langt fra den virkelighed, jeg oplever på AU. Jeres brev er med til at eksemplificere, at vi har en levende debat og en engageret studenterskare. Jeg håber, at I vil lade det engagement komme til udtryk i brugergrupperne, så vi får flest mulige input med i arbejdet på at opbygge et nyt miljø i Nobelparken.

Fotos: Lars Kruse

Mærk arbejdsglæden på landet

LANDLIV Velkommen til en plet på Djursland, hvor universitetsstuderende kan (gen)opdage glæden ved at få vabler, beskidte hænder og se ting gro. Foreningen Foretagsomheden vil lære bogorme at elske landet. Og fyraftensøl.

Af Lasse Emil Frost
lef@dpu.dk

Det er så enkelt. Du stiller dig bare ud ved Bane-gårdspladsen. Så stiger du på bus nr. 120 mod Kolind og fortæller chaufføren, at du skal ud til Foretagsomheden. "Nåå, til arbejdsfest i Skarresø?" udbryder han. Du nikker overrasket, giver ham de 40 kroner til billetten, og inden der er gået en time, sætter han dig af ved et landsted i udkanten af en skov på Djursland. Her står tre frostbidte, men friske fyre fra foreningen Foretagsomheden på den syddjurske jordlod og er i gang med at hamre, banke og save denne onsdags timer på læsesalen ud af kroppen.

– Vi er gerne ti stykker, når vi holder arbejdsfester hver anden og tredje weekend i måneden. Og endnu flere, når det gode vejr banker på igen. Jeg synes dog, dårligt vejr og kulde inde i byen er en rigtig god grund til netop at tage herud, siger den ene af de tre, Villads Claes, der ved siden af sine lingvistikstudier var en af hovedkræfterne bag Foretagsomhedens stiftelse tilbage i 2008.

EU-støtte og idérigdom

For udefrakommende ligner Foretagsomhedens jordlod et syndigt rod. Men ser man efter, åbenbarer snelandskabet en hel verden af finurlige projekter. Der er mistbænke gødet af fiskelort, højbede, et shelter af sammenbundne rafter, en gammel campingvogn med påskriften "Hygge!" og en knaldrød tremmeseng fyldt med – græs?

– Nej, det er skam timian. En meget hårdfør plante, som tilmed er utroligt velduftende og blød at ligge på. Den perfekte seng, simpelthen. Også om vinteren.

Prøv selv at dufte engang, siger lingvistikstuderende Peter Aagaard Sørensen, mens han stikker hånden ned under sengens snedække og trækker et bundt stærkt aromatiske timianplanter op.

Ideerne er mange, og de fleste af dem er fundet på uden forhåndskendskab til noget håndværk. Hans Riisgaard studerer jordbrugsvidenskab, men saver lige nu rutinemæssigt planker ud til mistbænke.

– Vi laver ofte ting, vi i starten ikke ved ret meget om. Vi lærer det meste hen ad vejen, siger han og saver videre.

Foretagsomheden har lånt og fået meget af sit land og sine redskaber. Alligevel er det dog ikke helt gratis at drive foreningen.

– Derfor har vi valgfrit betalende medlemmer. Vi har samtidig søgt en masse fonde, og det har netop givet pote i form af 60.000 kroner fra EU-programmet "Aktive Unge", siger Villads Claes.

Den indre arbejdsglæde

Inde i foreningens hyggestue fortæller Hans Riisgaard, at det er ligegyldigt, hvilket studium man kommer fra, når alle har den samme farve kedeldragt på.

– Og man behøver ikke være hippie eller bonderøv for at være med. Alle har en indre glæde ved at arbejde og opdager hurtigt, at de rent faktisk kan bidrage med noget helt konkret, fortæller han,

Universitetsstuderende behøver derfor ikke være skræmte over at tage værktøjet i egen hånd. Heller ikke selvom de aldrig har prøvet det før.

– Her kommer alt fra arkitekt- og jurastuderende til kokke, tømrere og fysioterapeuter. Alle opdager hurtigt, at de hver især kan lære noget af hinanden. Og det er glæden ved det, vi forsøger at formidle videre i Foretagsomheden, siger Villads Claes. ■

JOIN DANSKE GRADUATE

Launch your career as a graduate, and get your own assignments within your field of expertise. Along with your daily work, you participate in a development programme with the Group's other graduates. This provides you with a unique network and the best possible start to your career.

We are looking for graduates in areas such as IT development, business development, operations, finance, procurement, HR and communications. Regardless of what you have studied, you must be among the best when it comes to applying your theoretical knowledge to deliver value-adding solutions. You begin 3 September.

Read more and apply at
www.danskebank.com/graduate

Nyt studie-it er nødvendigt

STADS Selvom det måske giver problemer lige nu, så var det helt nødvendigt, at universitetet fik én fælles udgave af det system, som styrer alt fra fagtilmelding til karakterudskrift. Det forklarer Steffen Skovfoged fra studieadministrationen til Thea P. Frederiksen fra Studenterrådet.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Det er her, nyoptagne bekræfter deres studieplads. Det er her, studerende ser karakterer og tilmelder sig fag og eksamen. Og det er herfra, kandidaternes eksamensbeviser i sidste ende bliver udskrevet.

Universitetets nye studieadministrative system – til dagligt forkortet Stads – er på trods af det kedelige navn en helt afgørende motor i det it-maskinrum, der hver eneste dag driver universitetet fremad.

Derfor medførte det også både sure studerende og stressede studieforvaltningsmedarbejdere, da de dengang 8-10 gamle studieadministrative systemer i efteråret blev skiftet ud med netop det nye fælles Stads – en udskiftning, der i perioder har kastet gevaldige mængder grus i maskineriet.

Steffen Skovfoged er øverste mekaniker i studieforvaltningen og har, som udviklingschef og såkaldt "systemejer" af Stads, ansvaret for efterårets udskiftning. Univers har sat ham stævne med Thea P. Frederiksen, som er formand for studenterrådet for at diskutere det nye system.

Har skabt stor irritation

Steffen Skovfoged kan hurtigt blive

enig med Thea P. Frederiksen om, at informationen om, hvor man skal gå hen, hvis man møder fejl og problemer i Stads, ikke har været god nok.

– Vi har kommunikeret rigtig meget, men vi bliver også ramt af, at den største it-omlægning i universitetets historie – for det er Stads-projektet – falder sammen med den største organisatoriske omorganisering nogensinde af Aarhus Universitet. Dermed har de medarbejdere, som de studerende har været vant til at gå til, fået nye opgaver, og det har måske været svært at finde det rigtige sted at få hjælp. Jeg vil gerne takke de studerende for at have en særdeles høj grad af tålmodighed, siger han.

Den tålmodighed er dog lidt tyndslidt, siger Thea P. Frederiksen.

– Vi har en fælles vision om, at digitaliseringen er vigtig. Derfor bakker vi også grundlæggende op om Stads-projektet. Det har bare skabt en hel masse komplikationer, siger hun.

Nye systemer slog knuder

Steffen Skovfoged holder også fast i, at det nye studieadministrative system helt overordnet er en god ide, selvom det også har givet problemer.

Steffen Skovfoged forklarer, at det blandt andet har været en

udfordring, at en masse data fra de gamle studieadministrative systemer skulle flyttes til det fælles nye.

– Når man flytter data, skal systemet finde ud af at fortolke, hvordan for eksempel en eksamens karakter, der stod i et bestemt felt i en gammel database, helt præcist skal sættes ind i den nye. Og det er det, der langt hen ad vejen har skabt problemerne. Det betyder ikke, at karaktererne ikke er der, men det betyder, at det skelet, de skal hænges op på, ikke helt ser ud som det gjorde i gamle dage. Og det er derfor, at for eksempel mange studerende på det gamle Naturvidenskabelige Fakultet ikke har kunnet se, hvilke fag de har gennemført, siger han.

Udviklingschefen understreger, at deadlines og køreplaner for Stads-projektet blev lagt fast, længe inden den faglige udviklingsproces blev besluttet og sat på skinner.

– Og samtidig er Stads langt hen ad vejen forudsætningen for den faglige udvikling. Du kan ikke have et indre uddannelsesmarked uden ét fælles studieadministrativt system, og det er også svært at have én samlet studieforvaltning med 8-10 forskellige it-løsninger. Og systemet kører. Men det kører med sten på vejen og uden det serviceniveau, vi kunne tænke os, siger han.

Udviklingschef Steffen Skovfoged og studenterrådsformand Thea P. Frederiksen.

Brugergrupper og bedre kommunikation

For at gøre den fremadrettede kommunikation til studerende bedre, foreslår Thea P. Frederiksen, at for eksempel hjemmesiden studerende.au.dk bliver brugt mere aktivt.

– Så behøver man som studerende kun orientere sig et sted i stedet for på alle mulige svært tilgængelige hjemmesider, siger hun.

Steffen Skovfoged peger også på, at man fremover kunne nedsætte brugergrupper af studerende, der følger et it-projekt helt ned i materien.

– Vi har brug for i det daglige at have en bedre kontakt omkring for eksempel funktionalitet, så I kan stille konkrete krav til, hvad et sy-

stem skal kunne, siger han.

Det kan studenterrådsformanden kun bakke op om.

– Studenterrådet vil selvfølgelig gerne være med, men lad os også gå ud og finde nogle helt almindelige ikke-politiske aktive studerende, som måske kender endnu mindre til universitetet og studieadministrationen, end vores aktive gør. På den måde er vi sikre på, at alle problemer bliver hørt, siger hun. ■

HVIS DU HAR PROBLEMER MED STADS, SKAL DU HENVENDE DIG TIL DET STUDIEADMINISTRATIVE CENTER PÅ DIT HOVEDOMRÅDE. SE MERE PÅ STUDERENDE.AU.DK/SELVBETJENING UNDER SUPPORT/KONTAKT.

Problemer med indskrivningspapir

STADS Et helt A4-ark skal igen blive til en lille handy seddel, og de studerende skal stadig kunne bruge deres studiekort til at få rabat, selvom indskrivningsbekræftelsen ser anderledes ud. Sådan lyder meldingen fra studenterrådets formand Thea P. Frederiksen.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

”Duer ikke, væk”

Den besked har flere studerende, ifølge studenterrådets formand Thea P. Frederiksen, oplevet at få, når de har forsøgt at bruge deres studiekort i de seneste måneder, siden Stads og den nye selvbetjening blev indført.

Kernen i problemet er, at Aarhus Universitets studiekort kun er gyldig sammen med et stykke papir,

der bekræfter, at den studerende rent faktisk er indskrevet på universitetet. Og det papir har markant ændret udseende med det nye system. Fra at være et lille stykke papir, der nemt kunne foldes og gemmes sammen med studiekortet, er det nu blevet en hel A4-side, som det kan være vanskeligt at have i selv den mest velvoksne tegnebog.

Og det nye udseende har samtidig fået flere firmaer til at sige nej til indskrivningsbekræftelsen og dermed også det aarhusianske

studiekort, forklarer Thea P. Frederiksen.

– Den bliver simpelt hen ikke genkendt. Jeg har hørt om flere, der for eksempel ikke kunne få studierabat på Rute 888 til København. Og det er bare et sted, siger hun.

Svært at ændre

Ikke bare størrelsen er problemet med den nye indskrivningsbekræftelse. Den gamle var på fire sprog, hvor den nye kun er på dansk. Samtidig havde den gamle en klar

angivelse af, hvilket akademisk år, den var gyldig for, mens den nye kun angiver, at man er indskrevet den dag, den bliver printet ud.

Steffen Skovfoged, som er ansvarlig for det nye studieadministrative system på Aarhus Universitet, vil meget gerne undersøge, om indskrivningsbekræftelsen kan udskrives mindre og bedre. Men det er ikke nødvendigvis helt nemt, forklarer han.

– Men en af udfordringerne ved Stads-systemet, som jo er et samarbejde på tværs af alle danske universiteter, er, at når vi ændrer noget grundlæggende, så skal vi være enige med de andre om, at det er en god ide. Jeg ved ikke, om indskrivningsbekræftelsen er en sådan grundlæggende ting, men hvis den er, kan der gå op til et år, inden det bliver rettet. Jeg kan ikke sige endnu, om det tager så lang tid at rette, og jeg vil gøre mit bedste for, at det ikke bliver tilfældet, siger Steffen Skovfoged.

Men som en løsning her og nu vil Steffen Skovfoged og studieforvaltningen meget gerne kontakte de myndigheder og firmaer, for eksempel busselskabet Abildskou, der står bag rute 888, og forklare, at indskrivningsbekræftelsen fra Aarhus Universitet har fået nyt udseende, og at den altså er gyldig.

– Skriv endelig til os med konkrete eksempler på firmaer eller institutioner, der ikke anerkender indskrivningsbekræftelsen. Så vil vi tage kontakt til dem med det samme, siger han. ■

HAR DU ET EKSEMPEL PÅ ET FIRMA, DER IKKE ANERKENDER DEN NYE INDSKRIVNINGSBEKRÆFTELSE, SÅ SEND EN MAIL TIL STEFFEN SKOVFOGED PÅ SS@ADM.AU.DK

Tilvalgsdag 2012

Er du bachelorstuderende, og har du brug for inspiration, information eller vejledning om tilvalg, så arrangerer AU Studieadministration tilvalgsdagen 2012, hvor du kan høre oplæg fra både vejledere og nuværende gymnasielærere samt få en snak med repræsentanter fra de forskellige fag. Tilvalgsdagen finder sted den 23. februar i Søauditorierne fra kl. 10.00 til 16.00. Der vil på dagen være fokus på tilvalg, men også en række kandidatuddannelser vil blive præsenteret.

Stem på bedste studenterband

Studentarhus Aarhus arrangerer sammen med hjemmesiden aoa.dk en stor konkurrence om at finde Aarhus' bedste studieband. 12 bands kæmper lige nu om at være blandt de 5, der får lov til at spille til den store finale i Studentarhus Aarhus den 26. april. Vinderne her vil kunne indtage scenen til den store fredagsbar i parken i efteråret.

Du kan læse mere og stemme på studenterhusaarhus.dk

Studerende kæmper for indflydelse

FLYTNING Oprør blandt de studerende på det tidligere Teologi. UNivers var med til stormøde om flytningen fra Tåsingevej 3.

Af **Astrid Hellerup Madsen**

ahm@adm.au.dk

For de uindviede: Tåsingevej 3 er det gamle Teologiske Fakultet, som nu er en del af hovedområdet Arts, og som derfor både bogstaveligt og symbolsk skal under samme tag som de øvrige Aarhus-institutter på det nye hovedområde. Og det er ifølge den nystiftede gruppe Bevar Tåsingevej 3 (BT3) ikke problemfrit.

– Vi har en følelse af, at alt allerede er besluttet, før vi får mulighed for at sige vores mening om tingene. Pludselig var det besluttet, vi skulle flytte.

Uden at vi havde noget at skulle have sagt, siger Bo Jensen og kigger ud over de fremmødte til aftenens protestmøde mod flytningen. De nikker alle samtykkende.

Bo Jensen er specialeskrivende på historie med religionsvidenskab som sidefag og er sammen med de to andre studerende Elizabeth Fonsmark og Jens Nicolai Gräs initiativtager til BT3.

Forringelse vs. forandring

Bo Jensen fremhæver møblerne til de nye læsepladser i Nobel som et eksempel på, at de studerende burde tages med tidligere i beslutningsprocessen.

– Jeg har set møblerne. De er rigtig flotte! Flot designerlampe! Men der er ingen hylde til alle vores bøger. Det er helt hen i vejret, for det er slet ikke indrettet efter vores behov, siger han og spørger retorisk, om det er en fremadrettet beslutningsproces eller hovsaløsninger.

– Vi har mange erfaringer med at opbygge gode studiemiljøer, som vi gerne vil dele ud af, men det kræver, at ledelsen lytter til os, fortsætter han.

Men hvad er det, de kan, Tåsingevej-beboerne, når det drejer sig om et godt studiemiljø? Ifølge dem selv rummer Tåsingevej noget unikt, der

bliver svært at genskabe, hvis faciliteterne spredes ud over Nobelparken, Trøjborgkomplekset og Tåsingevej, som det er planlagt nu.

– Undervisning, forskning, vejledning, sociale foreninger og læsepladser er nu samlet dør om dør. Undervisere og studerende er tæt på hinanden i dagligdagen. Det giver et helt særligt kernefagligt miljø. Folk føler sig hjemme her, siger han.

Betydning for hverdagen

BT3 startede som en protestgruppe mod flytningen, men efterhånden har gruppen udvidet sit fokus til at arbejde imod, hvad de ser som generelle forringelser på Arts. Derfor har de sammen med Studenterrådet, Artsrådet og en række fagråd sendt et åbent brev til dekan Mette Thunø om deres oplevelse af manglen på medindflydelse – et åbent brev, som kan findes på side 10 i denne avis. Også på protestmødet er der opbakning fra Studenterrådet, som dog er kede af, at det i det hele taget er nødvendigt at protestere.

– Det er trist, at det handler om at kæmpe for at bevare det gode, vi allerede har. Det burde handle om at forbedre forholdene – ikke om at være imod forringelser, siger Jakob Ruggaard fra Studenterrådet ud over forsamlingen.

Og at problemerne ikke er forbeholdt religionsvidenskabs- og teologistuderende alene, men i virkeligheden vedkommer alle, er der enighed om på mødet. Derfor er arrangørerne også glade for, at debatmødet og kampen for at bevare Tåsingevej får opbakning fra studerende fra andre studieretninger.

– Arts står generelt over for nogle udfordringer, som de studerende burde høres om. Det er vores alles hverdag, så vi skal tages med på råd, konstaterede Bo Jensen til salen. ■

DET ÅBNE BREV: SE BT3'S DEBATINDLÆG OM FLYTNINGEN OG ARTS-LEDELSENS SVAR PÅ SIDE 10.

Århundredets
1700 Festival

Oplev 1700-tallet med festivalen

Opdagelser, *pøbel* og pudderparrykker

9.-18. marts

Historiske Talkshows // Maskebal // Erotisk salon // Forskerdebatter

www.aarhundredetsfestival.dk

Language matters in the lunch breaks

DANISH A new study focuses on three groups of international students, who have been asked what they think about Aarhus University. Some of the respondents feel that it's hard to make friends among the Danes, and as soon as the lessons end many Danes start speaking Danish.

By **Melissa Hutsell**
meh@adm.au.dk

"When we talk about academic problems, it's in English, but at rest or when we have food, the Danish comes again."

"I think one bad experience is being around people speaking a language you don't understand, it makes you feel very foreign (...). In class, when it is break time, everyone speaks in Danish – you feel you have to get back to your desk, open a book and start reading, because you are not welcome in a conversation because they don't speak the language you speak."

These are just two of the responses in a recent study conducted by the Department of Culture and Society. The study investigated levels of integration amongst students and is based on three focus group interviews with Danish students, exchange students and full degree international students respectively.

It's a long way from Ghana to Aarhus

George Adu Sarkodie comes from Ghana: "the best country in Africa," he explains. He came to Aarhus to study his Masters in Global Studies and Development in Anthropology, and he was a member of one of the focus groups.

He says it was difficult to break through the barriers at first, and his first experience here was that people were very reserved. He comes from a culture where everyone is seen as a friend. For him, it was a cultural shock.

"The integration was easy, but on a general level it was challenging at first because the environment was different. In time, I was able to get used to the system."

George was one of three international students in his class. "To create a very good social environment, we need to meet to share the social environment around us." He thinks that there should be more focus on the cultural aspects of integration in the international programmes.

"For example, when it comes to group work, the teachers ought to make the groups instead of the

students, because the students tend to stick with people they already know," he says.

Integration isn't always easy

Anthropologist Martin Damgaard Larsen, previously a Communications Officer at the Department of Culture and Society and now working at the International Centre, is responsible for the survey. He explains that the focus of the study is to draw attention to the needs of students, and to share the information gained with the teachers and administrative staff.

He says that his interest in this project stemmed from the major AU survey entitled "Study Environment 2011", which concluded that in general the level of satisfaction was lower among international students than among Danish students. He wasn't surprised by this because he has worked with full degree students from outside Denmark before.

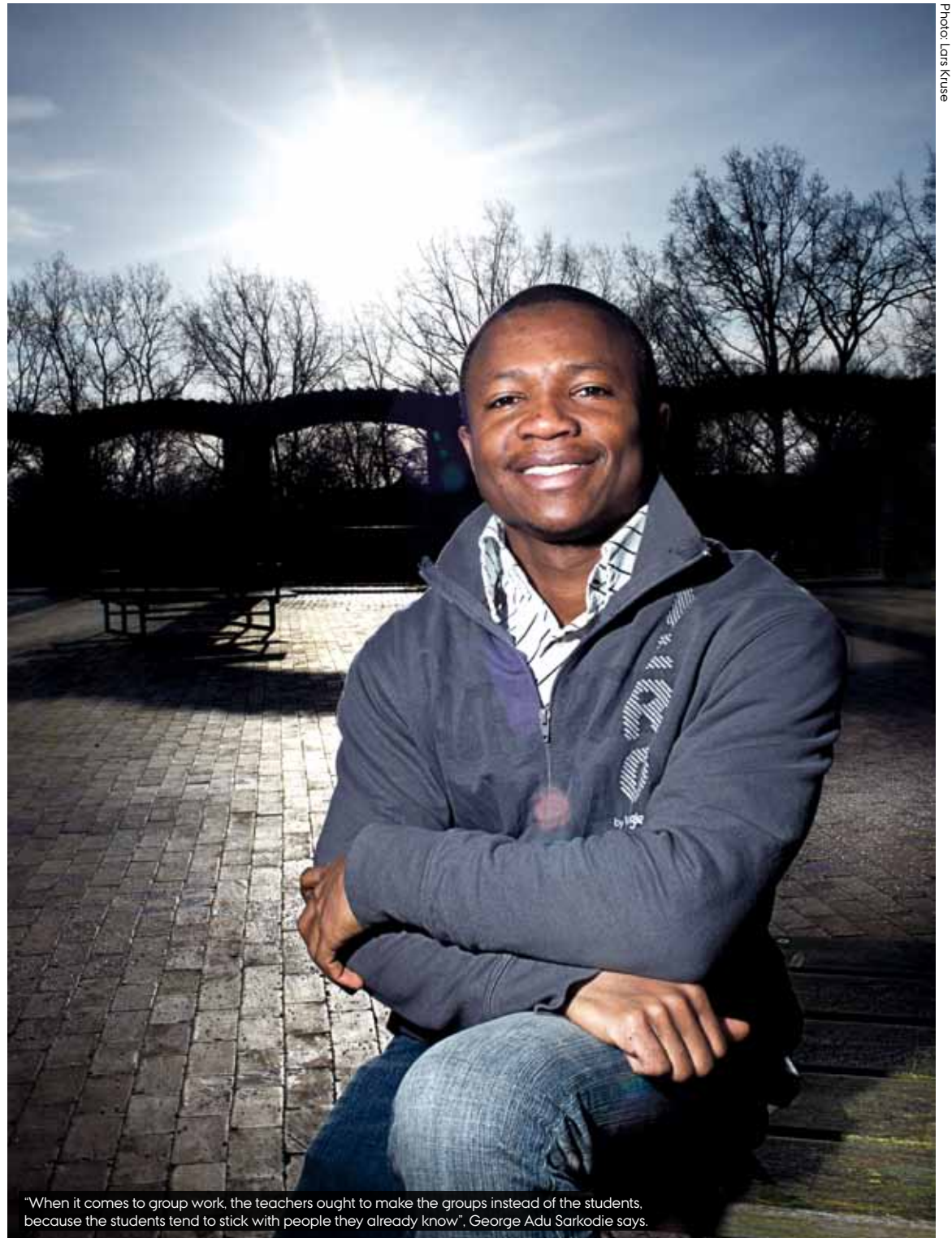
"It is sometimes difficult for international students to integrate, but they are very keen to do so. I wanted to find out how Danish and international students could become more aware of each other's knowledge and competences, instead of just focusing on international students as passive participants," he says.

What we need is a language policy

The students involved in the study report that discussions in class and during group work sometimes take place in Danish. And although it might be difficult to lay down guidelines for what language people speak in their breaks, the teachers should make sure that there is a specific policy about which language to speak in class. This is what Hanne Buhl thinks, anyway. She is a Special Consultant at the Centre for Teaching Development and Digital Media at Arts.

"The students and the teachers need to know when it's OK to speak English, and when it's OK to speak Danish," she says.

Hanne Buhl focuses on academic rather than social assimilation. "People get to know each other when they work together and solve things together," she says.

"When it comes to group work, the teachers ought to make the groups instead of the students, because the students tend to stick with people they already know", George Adu Sarkodie says.

She also recognises that there are problems with the infrastructure in English. While websites and information are becoming available in English, some students still face problems.

"There is a growing awareness," she says. "Non-Danish students need English translations and customised study information for international students to fit their needs. There's an awareness and it's improving slowly, but it is a process."

A truly international university

Martin Damgaard Larsen hopes that his study will help to draw more attention to the issue of internationalisation at Aarhus University.

"I don't think many Danish students focus on the fact that AU is an international university. The international students aren't necessarily something they think much about. So communicating the story of AU as an international

university to our Danish students can be as important as teaching foreign students about the Danish society and study culture. We can bring these issues to the attention of both students and lecturers, and the administration can take them into consideration when developing our internationalisation strategy," Martin Damgaard Larsen says. ■

AARHUS UNIVERSITET

"Vi laver ofte ting, vi ikke ved ret meget om.

Vi lærer det meste hen ad vejen ..."

Læs om Foreningen Foretagsomheden på side 11

UNIVERS

STUDENTER SIDERNE

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ STUDIELIV ■ TEMA: BOGEN ■ FLYTNING ■ STUDIE-IT ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

Foto: Lars Kruse

GENOPDAG GLÆDEN VED VABLER

Et nyt projekt vil hjælpe universitetsstuderende med at elske fysisk arbejde og naturen.
Læs mere > **SIDE 11**

THE LANGUAGE MATTERS
A NEW STUDY FOCUSES ON THREE GROUPS OF INTERNATIONAL STUDENTS, WHO HAVE BEEN ASKED WHAT THEY THINK ABOUT AARHUS UNIVERSITY.
READ MORE > PAGE 15

NYT STUDIE-IT VAR NØDVENDIGT
HVORFOR ER DET SÅ SVÆRT AT MELDE SIG TIL FAG ELLER SE KARAKTERER LIGE NU? STUDIEADMINISTRATIONEN OG STUDENTERRÅDET DISKUTERER STADS.
LÆS MERE > SIDE 13

DEBAT: TEOLOGI FLYTTER
EN GRUPPE STUDERENDE FØLER SIG KØRT OVER AF DEKANEN, FORDI DET GAMLE TEOLOGI SKAL FLYTTE. LÆS DERES INDLÆG OG SVARET FRA METTE THUNØ.
LÆS MERE > SIDE 10

HAR BOGEN EN FREMTID?
UNIVERS SÆTTER SPOT PÅ BOGEN OG DENS BETYDNING BÅDE FØR OG NU, HVOR E-BØGER, LYDBØGER OG PRINT-ON-DEMAND VÆLTER IND PÅ MARKEDET.
LÆS TEMAET > SIDE 8-9

LÆS OGSÅ I DETTE NUMMER